

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 145/17

Λουξεμβούργο, 20 Δεκεμβρίου 2017

Απόφαση στην υπόθεση C-102/16
Vaditrans BVBA κατά Belgische Staat

Στον τομέα των οδικών μεταφορών, οι οδηγοί δεν μπορούν να λαμβάνουν μέσα στο όχημά τους την κανονική περίοδο εβδομαδιαίας αναπαύσεως που δικαιούνται

Αντιθέτως, η μειωμένη περίοδος εβδομαδιαίας αναπαύσεως μπορεί να λαμβάνεται μέσα στο όχημα υπό ορισμένες προϋποθέσεις

Τον Αύγουστο του 2014, η Vaditrans, μεταφορική εταιρία εγκατεστημένη στο Βέλγιο, άσκησε ενώπιον του Raad van State (Συμβουλίου Επικρατείας, Βέλγιο) προσφυγή ακυρώσεως ενός βελγικού βασιλικού διατάγματος δυνάμει του οποίου είναι δυνατό να επιβληθεί πρόστιμο ύψους 1 800 ευρώ όταν ο οδηγός φορτηγού λαμβάνει την κανονική περίοδο εβδομαδιαίας αναπαύσεως του μέσα στο όχημά του. Κατά την άποψη της Vaditrans, το επίμαχο βασιλικό διάταγμα δεν συνάδει προς την αρχή της νομιμότητας των ποινών, διότι απαγορεύει τη λήψη της κανονικής περιόδου εβδομαδιαίας αναπαύσεως μέσα στο όχημα και επιβάλλει κύρωση στην περίπτωση αυτή, ενώ ο σχετικός κανονισμός της Ένωσης¹ δεν προβλέπει τέτοια απαγόρευση. Το Βελγικό Δημόσιο, αντιθέτως, εκτιμά ότι από τον επίμαχο κανονισμό προκύπτει σαφώς ότι ο οδηγός δεν μπορεί να λαμβάνει την κανονική περίοδο εβδομαδιαίας αναπαύσεως του μέσα στο όχημά του και ότι το προβλεπόμενο από τη βελγική ρύθμιση πρόστιμο στην περίπτωση αυτή απλώς θέτει σε εφαρμογή την απαγόρευση που περιέχει ο κανονισμός αυτός.

Ο επίμαχος κανονισμός της Ένωσης, ο οποίος εναρμονίζει την κοινωνική νομοθεσία στον τομέα των οδικών μεταφορών, επιβάλλει στους οδηγούς την υποχρέωση να λαμβάνουν κανονική περίοδο ημερήσιας αναπαύσεως διάρκειας τουλάχιστον έντεκα ωρών (η οποία είναι δυνατόν, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, να μειωθεί στις εννέα ώρες) και κανονική περίοδο εβδομαδιαίας αναπαύσεως διάρκειας τουλάχιστον σαράντα πέντε ωρών (η οποία είναι δυνατόν, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, να μειωθεί στις είκοσι τέσσερις ώρες). Ο κανονισμός προσθέτει ότι, εάν ο οδηγός το επιλέξει, οι περίοδοι ημερήσιας αναπαύσεως και οι μειωμένες περίοδοι εβδομαδιαίας αναπαύσεως μακριά από τη βάση μπορούν να ληφθούν μέσα στο όχημα, εφόσον αυτό διαθέτει κατάλληλες εγκαταστάσεις ύπνου για κάθε οδηγό και είναι σταθμευμένο².

Το Raad van State ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει τις απαιτήσεις του κανονισμού. Ειδικότερα, ερωτά εάν πρέπει να θεωρηθεί ότι ο κανονισμός απαγορεύει σιωπηρώς τη λήψη της κανονικής περιόδου εβδομαδιαίας αναπαύσεως μέσα στο όχημα. Σε καταφατική περίπτωση, το Raad van State ερωτά εάν ο κανονισμός παραβιάζει την αρχή της νομιμότητας αξιόποινων πράξεων και ποινών επειδή δεν προβλέπει σαφώς και ρητώς την απαγόρευση αυτή.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι, όταν ο κανονισμός αφορά και τις δύο έννοιες «κανονική περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης» και «μειωμένη περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης» μαζί, χρησιμοποιεί τη γενική έκφραση «περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης». Όσον αφορά τη δυνατότητα λήψεως των περιόδων αναπαύσεως μέσα στο όχημα, ο κανονισμός χρησιμοποιεί τη γενική έκφραση «περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης», η οποία καλύπτει τις κανονικές και μειωμένες περιόδους ημερήσιας αναπαύσεως, και την ειδική έκφραση «μειωμένη περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης». **Κατά το Δικαστήριο, από το γεγονός ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν χρησιμοποίησε τη γενική έκφραση «περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης»**

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών (ΕΕ 2006, L 102, σ. 1).

² Πρόκειται για το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 561/2006.

για να συμπεριλάβει και τις δύο ειδών περιόδους εβδομαδιαίας αναπαύσεως προκύπτει προδήλως ότι είχε πρόθεση να επιτρέψει στους οδηγούς να λαμβάνουν τις μειωμένες περιόδους εβδομαδιαίας αναπαύσεως μέσα στο όχημα και να τους απαγορεύσει, αντιθέτως, να λαμβάνουν μέσα στο όχημα τις κανονικές περιόδους εβδομαδιαίας αναπαύσεως.

Στη συνέχεια το Δικαστήριο προσθέτει ότι **ο κύριος σκοπός του κανονισμού είναι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού που απασχολείται στον τομέα των οδικών μεταφορών και η οδική ασφάλεια εν γένει**. Ο νομοθέτης επιδίωξε, συγκεκριμένα, να έχουν οι οδηγοί τη δυνατότητα να λαμβάνουν τις κανονικές περιόδους εβδομαδιαίας αναπαύσεώς τους σε χώρο που παρέχει κατάλληλες και επαρκείς συνθήκες διαμονής. Μια καμπίνα φορτηγού δεν φαίνεται να αποτελεί κατάλληλο χώρο αναπαύσεως για μεγαλύτερες περιόδους από τις περιόδους ημερήσιας αναπαύσεως και τις μειωμένες περιόδους εβδομαδιαίας αναπαύσεως. Το Δικαστήριο διαπιστώνει συνεπώς ότι, εάν δεχόταν ότι οι κανονικές περιόδοι εβδομαδιαίας αναπαύσεως μπορούν να λαμβάνονται μέσα στο όχημα, τούτο θα σήμαινε ότι ο οδηγός μπορεί να λαμβάνει όλες τις περιόδους αναπαύσεώς του μέσα στην καμπίνα του οχήματος, **κάτι το οποίο θα αντέβαινε προδήλως στον επιδιωκόμενο από τον κανονισμό σκοπό της βελτιώσεως των συνθηκών εργασίας των οδηγών**.

Τέλος, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκδόσεως του κανονισμού, η Επιτροπή είχε προτείνει να έχουν οι οδηγοί τη δυνατότητα να λαμβάνουν όλες τις περιόδους αναπαύσεως (δηλαδή τόσο τις μειωμένες και κανονικές περιόδους ημερήσιας αναπαύσεως όσο και τις μειωμένες και κανονικές περιόδους εβδομαδιαίας αναπαύσεως) μέσα στο όχημα. Εντούτοις, η πρόταση αυτή τροποποιήθηκε στη συνέχεια ώστε μόνον η μειωμένη περίοδος εβδομαδιαίας αναπαύσεως μακριά από τη βάση να μπορεί να λαμβάνεται μέσα στο όχημα, πλην της κανονικής περιόδου εβδομαδιαίας αναπαύσεως, και τούτο με σκοπό την προστασία της καλής φυσικής καταστάσεως και των συνθηκών υγιεινής των οδηγών. **Η τροποποίηση αυτή καταδεικνύει σαφώς, κατά το Δικαστήριο, την πρόθεση του νομοθέτη να αποκλείσει τη δυνατότητα λήψεως των κανονικών περιόδων εβδομαδιαίας αναπαύσεως μέσα στο όχημα**.

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι ο κανονισμός της Ένωσης που εναρμονίζει την κοινωνική νομοθεσία στον τομέα των οδικών μεταφορών απαγορεύει προδήλως στους οδηγούς να λαμβάνουν την κανονική περίοδο εβδομαδιαίας αναπαύσεώς τους μέσα σε όχημα.

Όσον αφορά το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα του Raad van State, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η αρχή της νομιμότητας των ποινών επιβάλλει οι κανονιστικές πράξεις της Ένωσης να ορίζουν σαφώς τις παραβάσεις και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεως. Η αρχή της νομιμότητας των ποινών δεν παραβιάζεται, διότι ο κανονισμός απαγορεύει προδήλως τη λήψη της κανονικής περιόδου εβδομαδιαίας αναπαύσεως μέσα στο όχημα και προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να επιβάλλουν κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεως³. Εναπόκειται, συνεπώς, στα κράτη μέλη να ορίσουν ποιες κυρώσεις είναι πρόσφορες να εγγυηθούν την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα του κανονισμού, μεριμνώντας παράλληλα για την επιβολή των κυρώσεων αυτών υπό προϋποθέσεις, ουσιαστικές και διαδικαστικές, ανάλογες με τις ισχύουσες για τις παραβάσεις του εθνικού δικαίου παρόμοιας φύσεως και σημασίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

³ Πρόκειται για το άρθρο 19 του κανονισμού 561/2006.

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106